

Woda od zawsze stanowiła niezmiernie istotny czynnik, decydujący o m.in. lokalizacji miast, co wiązało się z rolnictwem, transportem, ekonomią. Współcześnie jednak, gdy prawie połowa ludzi na świecie żyje w mieście, stopniowe zanieczyszczenie i wyczerpanie zasobów wody jest bardzo widoczne. Z tego powodu, po latach niekontrolowanego rozwoju miast, możemy zaobserwować moment, w którym ludzie patrzą z refleksją na rezultaty tych działań. Zauważają potrzebę zrównoważonego rozwoju i odbudowania prawie utraconego związku z naturą.

Proces ten jest widoczny zarówno w działaniach praktycznych jak i teoretycznych. Z praktycznego punktu widzenia jako przykład można wyliczyć działania, mające na celu udostępnienie i rozwój „natury i kultury” na prawym i lewym brzegu Wisły w Warszawie.

Teoretycy - ekolodzy i badacze krajobrazu - dążą do wypracowania rozwiązań, które miałyby pozytywny wpływ na nasz rozwój. Jedną z teorii, zwaną niebieską infrastrukturą, opisuje jeziora, rzeki, morza, ale też mniejsze strumienie, zbiorniki wodne w kontekście ich połączenia, w celu zapewnienia im lepszego funkcjonowania. Niebieska infrastruktura jest związana z teorią usług ekosystemowych, opisywanych jako korzyści, jakie dostarcza nam środowisko: woda, pożywienie, oczyszczanie powietrza, ale też edukacja czy duchowe przeżycia takie jak przywiązanie do miejsca. Głównym założeniem tej teorii jest fakt, że jeśli człowiek nie zadba o zrównoważony rozwój ekosystemów, to utraci opisywane korzyści, które są niezbędne dla jego funkcjonowania. Korzyści te mają pozytywny wpływ na nasze zdrowie i dobre samopoczucie. Opisywane elementy wodne pozytywnie wpływają na nasze zdrowie, stanowiąc nie tylko źródło wody pitnej, ale też miejsce odpoczynku i rekreacji. Co więcej woda, będąc częścią otaczającego nas krajobrazu kulturowego, stanowi jego część pod względem form, funkcji i znaczeń, czyli wartości historycznych, symbolicznych i duchowych zapisanych w krajobrazie.

Biorąc pod uwagę te aspekty, naszym celem jest opracowanie typologii elementów niebieskiej infrastruktury w Warszawie. Mamy na celu przestudiowanie form, funkcji elementów wodnych, lecz także ich znaczeń i wartości dla użytkowników. W tym celu chcemy odpowiedzieć na pytania:

- Jakich form elementów niebieskiej infrastruktury występują w Warszawie
- Jakich funkcji dostarczają, jak użytkownicy z nich korzystają?
- Jakie są preferencje użytkowników wobec elementów niebieskiej infrastruktury?
- Jak postrzegają korzyści płynące z usług ekosystemowych a także wartości i znaczeń elementów niebieskiej infrastruktury?

Nasze badania z perspektywy architektury krajobrazu, planowania przestrzennego w kontekście zarówno formalnego, funkcjonalnego jak i społecznego wymiaru krajobrazu przyczynią się do uzupełnienia wiedzy w tym zakresie. Wraz z badaniami z dziedziny ekologii, ekonomii czy też gospodarki przestrzennej będą stanowiły bazę dla praktycznych rozwiązań planistyczno-projektowych.

Teoria usług ekosystemowych w połączeniu z teorią niebieskiej infrastruktury przekładają się na podniesienie jakości i funkcji przestrzeni publicznej. Mogą one mieć wpływ na częstotliwość użytkowania a w konsekwencji na zdrowie i samopoczucie.